

Azərbaycan kino sənətine daxil olan ən gözəl filmlərin yaradıcısı Rasim Ocaqov bu sahədə böyük izlər salmış, milli kinomuzun formallaşmasında, özü-nəməxsus dəsti-xəttinin müyyənlendirilməsində rol oynamışdır. Hər kəsin sevə-sevə izlədiyi "İstintaq", "Ad günü", "Təhminə", "Bağlı qapı", "Otel otağı" və digər filmlərin rejissoru olan Rasim Ocaqov çəkdiyi hər bir nümunədə milli dəyərləri ön planda verər, haqqın, ədalətin müdafiəçisi olan qəhrəmanlarının simasında vətənpərvərlik hissərini - vətənə, xalqa xidməti ifadə edib, hər bir obrazın dolğun və təbii alınmasında aktyorun bacarıqlarının üzə çıxarılması istiqamətində telebkarlığı irəli sürmüştür. Bu, onun sənətkarlıq xüsusiyyətlərindən irəli gələn amillərdən biridir ki, Rasim Ocaqov, məhz bitkin xarakterləri çəkdiyi film üçün bunu əsas götürüb, onu tamaşaçısına bir İNSAN kimi təqdim edirdi. Təbii ki, bu ifadənin arxasında çox məfhumlar dayanır. İnsana məxsus olan ali hissələrə Rasim Ocaqovun filmlərində rast gəlinir və bu nümunələrdə in-

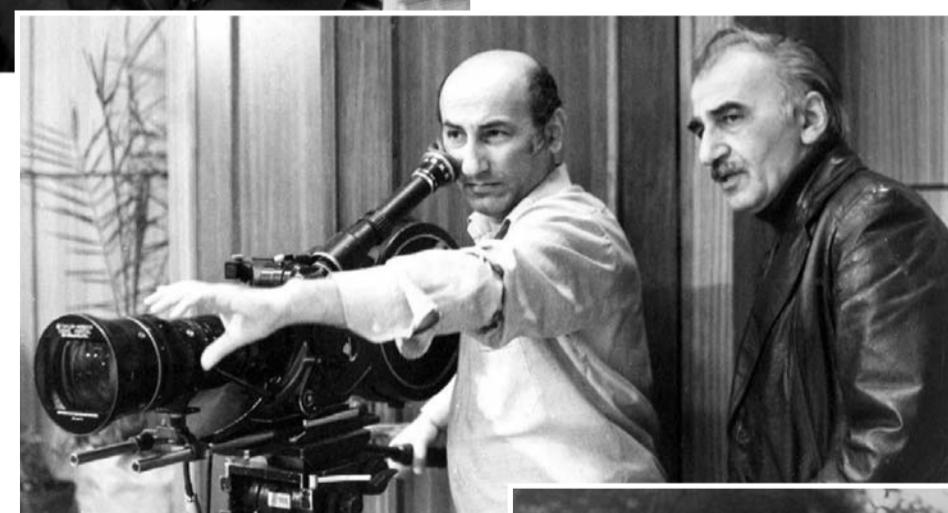
Kino sənətində yaşanan rejissor ömrü

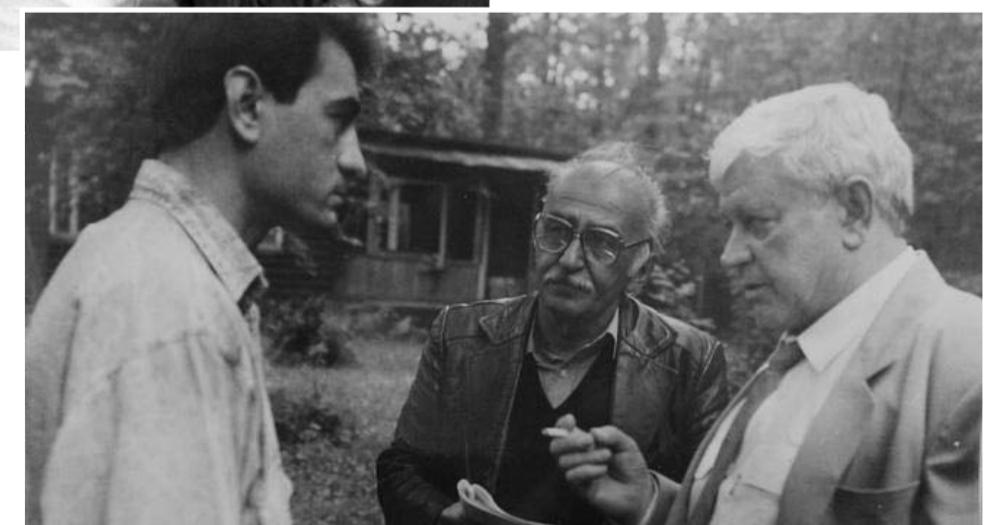
dığına görə, hər zaman xoşbəxt olduğunu semimi etiraf edərdi. Mən çox fəxr edirəm ki, belə bir sənətkarın yaratdığı filmlərdə əsas rolların yaradıcısına çevrilmişəm. Aktyor seçimine gəlincə deyim ki, olduqca zövqlü olan rejissor rol həvalə edəcəyi şəxsədə istədiklərini görə bilməsəydi qəhrəmanın həyatını həmin sənətkara tapşırmazdı".

KINONUN GƏLƏCƏYİNİ DÜŞÜNƏN REJİSSOR

Rasim Ocaqov nəinki Azərbaycanda ta-

rindən dərk etmişdir. "Qeyd etdiyim filmlərə qədər Azərbaycan kinosunda "Qaraca qız", "Bizim Cəbiş müəllim", "Dədə Qorqud" kimi filmlərdə çəkilmiş, kifayət qədər şöhrət qazanmışdım. Onu da deyim ki, teatr sahəsində fəaliyyətim də xüsusişə geniş idi. Teatr aktyoru kimi geniş bir repertuarla malik idim. Rasim Ocaqov ilk dəfə məni rejissor olduğu "Tütək səsi" filminə dəvət etsə də, nədənsə orada çəkmək mənə nəsib olmadı. Onunla ilk işim çəkdiyi "Ad günü" filminde olmuşdu. Həmin filmde yaratdıqım obrazə görə Azərbaycan Dövlət mükafatına layiq görülmüşdür. Onun rejissoru olduğu ikinci çəkildiyim film - "İstintaq"da yaratdıqım obrazə görə isə SSRİ Dövlət mükafatı laureati adını qazanmışam. Rasim Ocaqovla mənim fəaliyyətim çox uğurlu alılmışdır. Mən sənət aləmində bir aktyor kimi azadlığı onun çəkdiyi filmlərdə tapa bilmışdım. Sənət çəkiliş meydancalarında kamera mənim üçün yoxa çevrilirdi. Bu azadlığı, sərbəstliyi sənət aləmində tapmağımı Rasim Ocaqovun böyük peşəkarlığı malik olması ilə əlaqələndirirəm. Onu mən özümə həm dost, həm də ustad kimi qəbul edirəm. Rasim Ocaqov Azərbaycan kino sənətine daha da böyük nümunələr bəxş edə bilərdi. O, ömrünün son gününü, son nəfəsinədək bu sahədə çalışmaq, yaradmaq arzusunda idi. Çox böyük rejissor olan Rasim Ocaqov sənət dünyasında özünü tap-

nin ətraf aləmə münasibəti mövzusunda söhbət açır.

Müasirlərinin sözlərinə görə, çəkiliş meydancalarında Rasim Ocaqov hər bir sahneyə diqqət yetirir, aktyorun hərəkətlərinə həssaslıqla yanaşır, onda olan gücə bütövlükde yaradıldığı obrazə verməyi tələb edirdi. Böyük sənətkar R.Ocaqov 2006-ci ildə Bakıda dünəyasını dəyişib.

Dünyasını dəyişməsindən illər ötsə də, yaratdığı filmləri yaşıyır.

"ÇƏKİLİŞ MEYDANÇALARINDA KAMERA MƏNİM ÜÇÜN YOXA ÇEVRİLİRDİ"

Müasirləri olan sənətkarların Rasim Ocaqovla bağlı xatirələrə zəngindir. Azərbaycan Dövlət Mükafatları laureati, xalq artisti, professor Şəfiqə Məmmədova onunla bağlı xatirələrində danışarken bildirib ki, Rasim Ocaqovun çəkdiyi "Ad günü", "İstintaq" filmlərində, çəkiliş meydancalarında olmuş, sənətkarlıq və insani xüsusiyyətlərini daha da-

Qeyd edək ki, Rasim Ocaqov 1933-cü il

Zümrüd BAYRAMOVA

noyabr ayının 22-də Azərbaycanın Şəki şəhərində anadan olub. 1951-1956-ci illərdə Moskvada ÜDKİ-nin kinooperatorluq fakültəsində təhsil alıb. Daha sonra M.A.Əliyev adına ADİİ-nun rejissorluq fakültəsini bitirib. 1956-ci ildən "Azərbaycanfilm" kinostudiyasında quruluşçu-operator, 1973-cü ildən quruluşçu rejissor işləyib. Ötən əsrin 50-ci illərin sonlarında Bakı kinostudiyasında ilk çəkilişlərinə başlayıb. 1957-ci ildə ilk dəfə operator kimi "Bir məhəlləli iki oğlan" filmini ləntə alıb. Filmdə baş operator Margarita Pilixina olub. "Onun böyük ürəyi" (1958) filmi R. Ocaqovun ilk sərbəst işi idi. Film Sumqayıt metallurqlarının həyatına həsr olunmuşdu. Bu ağır peşə adamlarının ekran həyatı operatorun kamerası ilə romantik və cəzbedici bir formaya salınmışdır. Bundan sonra ləntə alındığı "Əsl dost", "Bizim küçə", "Mən rəqs edəcəyəm", "Sən niyə susursan?" və "Skripkanın sərgüzəşti" filmlərində Rasim Ocaqov Azərbaycan kinosunda operatorluq sənətinin ən layiqli nümunələrini yaratdı.

YARATDIĞI FILMLƏRLƏ ƏBƏDİLİYƏ QOVUŞDU

Rejissor kimi ilk işi 1975-ci ildə yarımcıq qalmış "Gəncəbasarlı qisasçı" filmini təmamlamaq olmuşdur. Bu tarixi-qəhrəmanlıq janrında çəkilən filmdə o qəhrəmanların ifaçılarını dəyişdi, ssenarini yenidən işlədi. Qatır Məmmədin obrazını isə aktyor Şahmar Əlekberova tapşırıdı. Film ekranlara çıxanda isə müəyyən iradalar deyilsə də, bütövlükdə filmin uğurlu olduğu mətbuatda geniş qeyd edildi. Onun ikinci rejissor işi "Tütək səsi" filmi oldu. "Tütək səsi" öz orijinal sehnələri, çəkiliş manerası, mövzunun bədii həlli baxımdan Azərbaycan kinosuna xeyli yeniliklər getirdi. Bundan sonra çəkdir "Ad günü", "Bağlı qapı", "Özgə ömür", "Park", "Ölsəm bağıشا", "Həm ziyarət, həm ticarət", "İstintaq" filmlərində R.Ocaqov müasirlərinin əsl obrazını yaratmaqla tamaşaçıları ətrafa diqqətlə yanaşmağa, cəmiyyətdə baş verən neqativ hallara göz yummamağa çağırır. "Təhminə", "Otel otağı" kimi son filmlərində də ciddi mövzulara toxunur, yene də insa-